

บทบาทและปัญหาของสมาคมผู้ปกครองและครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
ในพระนครและธนบุรี

นางสาว สุวิทนา ภาวภูตานนท์

006178

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๕

Elementary School Parent-Teacher Association
in Bangkok and Thonburi : Roles and Problems

Miss Suwattana Pawapootanont

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1971

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

นิยงธกร อภิรักษ์กุล

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์สายสวาท อรรณวมิมข

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : บทบาทและปัญหาของสมาคมผู้ปกครองและครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
ศึกษาในพระนครและธนบุรี

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวสุวัฒนา ภวภูตานนท์

แผนกวิชา : ประถมศึกษา

ปีการศึกษา : ๒๕๑๔

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งหมายจะศึกษา ความเป็นมา บทบาท ความต้องการของสมาชิกและปัญหาของสมาคมผู้ปกครองและครูระดับประถมศึกษา ในพระนครและธนบุรีในปัจจุบันนี้ ได้ทำการวิจัยโดยสุ่มตัวอย่างประชากรจากสมาชิกสมาคมผู้ปกครองและครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในพระนครและธนบุรี ๔ สมาคม ประชากรที่ใช่ทั้งหมด ๒๐๐ คน คอบแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น ข้อมูลที่ได้มาคิดเป็นค่าร้อยละเสนอข้อมูลโดยตารางประกอบคำอธิบาย ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ความเป็นมาของสมาคม ฯ เริ่มจากการจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการ เพื่อช่วยเหลือเกี่ยวกับสวัสดิการและส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียน การดำเนินงานได้ผลจึงขออนุญาตจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในรูปของสมาคม

๒. สมาคมมีบทบาทสำคัญ ช่วยโรงเรียนในด้านสวัสดิการ นักเรียนและครู และช่วยจัดหาเงินทุนและวัสดุ สมาชิกของสมาคมสนใจและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสมาคมพอสมควร

๓. ครูได้รับคำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับสุขภาพจิตและปัญหาของนักเรียน ผู้ปกครองได้เข้าใจเกี่ยวกับ การเรียน ความประพฤติของลูกหลานที่ขึ้น และนักเรียนได้รับบริการจากหน่วยอนามัยและการรักษาพยาบาล

๔. สมาชิกต้องการให้สมาคม ฯ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านจิตวิทยา พัฒนาการและต้องการให้สมาคมส่งเสริมกิจกรรมค่านการเรียนการสอนให้กับนักเรียนให้มากที่สุด

๕. ปัญหาของสมาคม ฯ คือการดำเนินงานของสมาคม ยังได้รับความร่วมมือจากผูปกครองน้อย

สมาคมควรจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องกันเพื่อส่งเสริมการศึกษาให้กับนักเรียน และกิจกรรมที่จัดควรให้สมาชิกทุกคนทราบ และได้มีส่วนร่วมมากที่สุด และเมื่อจัดกิจกรรมนั้นๆ สิ้นสุดลงแล้ว ควรจะได้มีการประเมินผลเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

Thesis Title : Elementary School Parent - Teacher Association
in Bangkok and Thonburi : Roles and Problems

Name : Miss Suwattana Pawapootanon†

Department : Elementary Education

Academic Year : 1971

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to study the development of The Elementary School Parent Teacher Associations in Bangkok and Thonburi. Two aspects were considered : role and need of the members and the problems of the Elementary School Parent Teacher Associations. Four elementary school Parent Teacher Associations were chosen as the subject of the study. Altogether 200 members answered the prepared questionnaire. The data from the questionnaires are presented as percentages in tables, and the conclusions drawn from the data are discussed. The findings can be summarized as follows:

1. The Elementary School Parent Teacher Associations developed from non-registered committees of school welfare which had been formed to promote education and welfare for pupils and teachers, later these became the Parent Teacher Associations which are registered Associations.

2. Parent Teacher Association's function to improve pupils and teachers' welfare, raise funds and obtain materials for school projects. Generally, members of the Parent Teacher Associations (P.T.A.) are quite interested in participating in the activities of the association.

3. The P.T.A. exists to help teachers, parents and pupils alike. The parents gain understanding about their childrens' behavior and study habits.

Acquainting themselves with students' families and becoming familiar with their background, the teachers will be able to plan learning processes which relate to students' abilities, interests, as well as their aptitude. Also pupils have the benefit of health services at the school.

4. The members of the P.T.A. would like the Association to arrange activities from which they will gain knowledge and insight into problems of child development and psychology and would like the association to work towards improving the learning environment in the schools.

5. The major problems of the P.T.A. 's is that they still need more cooperation and participation from the parents.

From the study, it can be stated that the P.T.A.'s must concentrate more on holding activities which will contribute to improving teaching and learning in schools.

In the future the P.T.A.'s must continue their service of education and they must make an effort to involve more parents. Communication of ~~information~~ about P.T.A. activities must be improved and activities should be evaluated in order to look for improvements which would make them more interesting to a larger number of members.

*****

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยลงได้ เนื่องมาจากความกรุณาของ
 อาจารย์สายสวาท ขรรฆมาภิมุข อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้คำ
 แนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา อาจารย์สุภาพ วาดเขียน ที่กรุณาให้ข้อคิด
 ตรวจสอบแก้ไขเกี่ยวกับแบบสอบถามและการวิเคราะห์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
 ของอาจารย์ทั้งสองท่าน เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ไว้ในโอกาส
 นี้

การดำเนินการวิจัยสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ด้วยความร่วมมืออย่าง
 คดีงจากอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ อาจารย์และบุคลากรของโรงเรียน
 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูง และขอขอบคุณ
 ทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุวิทนา ภวภูตานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๗
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑๕
ขอบเขตของการวิจัย	๑๕
ความจำกัดของการวิจัย	๑๕
คุณค่าของการวิจัย	๑๖
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๗
คำจำกัดความ	๑๗
๒ งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	๑๘
๓ วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๒
๔ อภิปรายผลของการวิจัย	๒๓
๕ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๓๔
บรรณานุกรม	๓๗
ภาคผนวก	๔๑
ประวัติการศึกษา	๔๕

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและจำนวนที่ไ้รับคืน	๒๕
๒	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๒๖
๓	ความเข้าใจในนโยบายการทำงานของสมาชิกผู้ปกครองและครู	๒๗
๔	ความเข้าใจในนโยบายการทำงานของสมาคมผู้ปกครองและครู	๒๘
๕	เหตุผลในการสมัครเป็นสมาชิกสมาคมผู้ปกครองและครู	๓๑
๖	ระยะเวลาของการเป็นสมาชิกสมาคมผู้ปกครองและครู	๓๒
๗	การเสียค่าบำรุงของสมาชิกสมาคมผู้ปกครอง	๓๓
๘	ความคิดเห็นในการเก็บค่าบำรุงของสมาคมผู้ปกครองและครู	๓๔
๙	ความคิดเห็นในการเลือกตั้งกรรมการของสมาคมผู้ปกครองและครู	๓๕
๑๐	ความคิดเห็นในการเลือกตั้งกรรมการของสมาคมผู้ปกครองและครู	๓๖
๑๑	ความคิดเห็นในการจัดประชุมของสมาคมผู้ปกครองและครู	๓๗
๑๒	ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ประชุมของสมาคมผู้ปกครองและครู	๓๘
๑๓	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในด้านการให้ความช่วยเหลือด้านวัสดุ แก่สมาคมผู้ปกครองและครู	๔๐
๑๔	การมีส่วนร่วมในการจัดดำเนินงานของสมาคมผู้ปกครองและครู	๔๑
๑๕	การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมผู้ปกครองและครู	๔๒
๑๖	การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมของสมาคมผู้ปกครองและครู	๔๓
๑๗	ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับผลของการดำเนินงานตามความ มุ่งหมายของสมาคมผู้ปกครองและครู	๔๕
๑๘	ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับในด้านการให้ความรู้ของสมาคมผู้ปกครอง และครู	๔๖
๑๙	ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับในด้านสวัสดิการของสมาคมผู้ปกครองและครู	๔๗
๒๐	ประโยชน์ที่ครูได้รับในด้านสวัสดิการของสมาคมผู้ปกครองและครู	๔๘

รายการสารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

๒๑	ประโยชน์ของสมาคมผู้ปกครองและครูในการช่วยปรับปรุงสถานการ เรียนการสอน	๕๘
๒๒	ประโยชน์ของสมาคมผู้ปกครองและครูในการช่วยเสริมสร้าง ประชาธิปไตยในโรงเรียน	๕๐
๒๓	ประโยชน์ของสมาคมผู้ปกครองและครูในการช่วยให้สมาชิกเข้าใจ ถึงความรับผิดชอบของผู้ปกครองและครูในการอบรมสั่งสอน ของนักเรียน	๕๑
๒๔	ประโยชน์ของสมาคมผู้ปกครองและครูในการมีส่วนช่วยในการปรับ ปรุงการเรียนการสอนและความประพฤติของนักเรียน	๕๒
๒๕	ประโยชน์ของสมาคมผู้ปกครองและครูในการมีส่วนช่วยให้ผู้ปกครอง ครูและนักเรียนได้พบปะใกล้ชิด และเข้าใจกันและกัน	๕๓
๒๖	ปัญหาของสมาคมผู้ปกครองและครู	๕๔
๒๗	ความต้องการของสมาชิกเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ ดำเนินงานของสมาคมผู้ปกครองและครู	๕๗
๒๘	ความต้องการของสมาชิกเกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรให้สมาคม ฯ จัดขึ้น	๕๘
๒๘	ความต้องการของสมาชิกในการดำเนินงานของสมาคม ฯ ในปัจจุบัน	๕๘
๓๐	ความต้องการของสมาชิกเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานที่ต้องการให้ สมาคม ฯ จัดดำเนินการ โดยด่วน	๖๐
๓๑	ความต้องการของสมาชิกเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานที่ต้องการให้ สมาคม ฯ จัดดำเนินการในระยะยาว	๖๑